

Veřejné důchody musejí dávat lidem jistotu

Popis

Podobné pokusy tu už v minulosti byly, ale nedopadly dobře. Možnost spolehnout se na důstojné zajištění ve stáří díky veřejným důchodům zásadně posiluje důvěru veřejnosti v demokratickou politiku.

Průběžný důchodový systém je nezničitelný, prověřila to celá desetiletí jeho fungování. Je páteří důchodových systémů v mnoha zemích. Prostředky, které důchodovým systémem procházejí, totiž nemůže nikdo prohrát na burze ani odcizit. U čistě soukromých penzijních fondů takové riziko jednoznačně existuje. Výnos u nich je nejistý a nikdy nezaručí, že vložené prostředky si alespoň uchovají svoji reálnou hodnotu. Veřejný průběžný systém je vůči tomu z principu mnohem odolnější.

Sociální demokracie opakovaně přichystala konkrétní plán, jak má důchodový systém v České republice fungovat, aby byl sociálně spravedlivý a dlouhodobě udržitelný. Náš plán nestojí jen na dílčích úpravách. Jde o plán, jak v sociálně tržním hospodářství pracovat s rozdělováním dostupných zdrojů. Koneckonců na začátku tohoto týdne jsme navrhli prezidentovi republiky, že jsme ochotni s ním do jím moderované diskuse přispět.

Žádné spravedlivé a pro společnost prospěšné změny důchodového systému nejsou možné beze změny nyní už zastaralého daňového systému v České republice. Současná hádka o prodlužování důchodového věku a nuceném vkládání peněz do soukromých důchodových fondů stojí na mylných předpokladech. Debata, která pomíjí budoucnost našeho daňového systému, je jen mediální přestřelkou a dnešním i budoucím seniorům může – stejně jako naší republice – jenom ublížit.

To, že bez skutečných alternativ není jednání možné, ukázal i poslední vývoj. Jsem přesvědčen, že ve své roli prezidenta republiky můžete debatě o podobě důchodového systému zásadně prospět. Zároveň jsem přesvědčen, že další otevření a rozšíření debaty ji učiní smysluplnější a bohatší.

Sociální demokracie má propracovaný plán budoucí spravedlivé podoby důchodového systému. Prodlužování povinné doby pojištění, faktické zrušení předčasných důchodů, omezování výchovného, snížení valorizace důchodů v době vysoké inflace jsou jen některé dobře viditelné příklady dílčích změn našeho důchodového systému, které

poškodí občany, ale skutečný problém nevyřeší.

Nesourodost a nekonceptnost vládní revize parametrů důchodové reformy jen smutně ilustruje poslední nápad Ministerstva práce a sociálních věcí, že by bezdětní měli přispívat do důchodového systému vyššími odvody. Pokuta za bezdětnost přichází navíc od lidovců, kteří chtěli být ještě na začátku této vlády jejím sociálním svědomím. Jsou tisíce rodin, které nemohou mít děti ze zdravotních důvodů, jiné na to jednoduše nemají peníze. A tyhle lidi chtějí lidovci diskriminovat?

Vláda i opozice navíc pomíjejí, že délka lidského života ve zdraví zůstává pořád nízká a že problémy s dostupností lékařské péče budou zdravotní stav celé populace dále zhoršovat, přinejlepším konzervovat. I to se promítne do situace našeho penzijního systému a do nároků na něj. Přehazovat odpovědnost za zajištění na stáří na občany, kterým často nezbyvají prostředky na to, aby si je odkládali stranou, je schováváním hlavy do písku.

Autorem textu je předseda Sociální demokracie Michal Šmarda

Datum vytvoření

26.04.2024